

HIRVENMETSÄSTYS-
OIKEUS

HIRVENMETSÄSTYS- OIKEUS

Jarmo Kiuru

Oikeusasematieto Oy
Helsinki

SISÄLLYS

1 Esipuhe 7

2 Metsästäjäkohtaiset vaatimukset 11

2.1 Metsästäjäutkimus 11

2.2 Ampuma-ase ja patruuna 13

2.3 Ampumakoe 21

2.4 Varusteet 29

3 Metsästysoikeus 33

3.1 Maanomistajan metsästysoikeus 33

3.1.1 Omistusoikeuden käsite 33

3.1.2 Erilaiset omistajatahot 36

3.1.2.1 Oikeussubjekteista 36

3.1.2.2 Luonnolliset henkilöt 37

3.1.2.2.1 Yksi omistaja 37

3.1.2.2.2 Yhteisomistus 37

3.1.2.2.3 Useamman kiinteistön yhteiset alueet 39

3.1.2.2.4 Kuolinpesä 40

3.1.2.2.5 Vajaavaltaisuus ja konkurssi 43

3.1.2.3 Oikeushenkilöt 43

3.1.3 Kiinteistöjärjestelmä 44

3.1.3.1 Rekisteriyksiköt 44

3.1.3.2 Kiinteistötunnus 45

3.1.3.3 Rekisteriyksikkötyypit 45

3.2 Lakiin perustuva metsästysoikeus 47

3.2.1 Vapaa metsästysoikeus 47

3.2.2 Metsästyksenvalvojan metsästyslupa 48

© 2019 Jarmo Kiuru

Kustantaja: Oikeusasematieto Oy, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD - Books on Demand, Nordsteds, Saksa

ISBN 978-952-94-1389-8 (sid.) 2. painos
ISBN 978-952-94-1390-4 (PDF) 3. painos

3.3 Metsästysoikeuden siirto	48
3.3.1 Metsästysoikeuden haltija	48
3.3.1.1 Luonnolliset henkilöt	48
3.3.1.2 Oikeushenkilöt	50
3.3.2 Metsästysoikeuden vuokraaminen	50
3.3.2.1 Vuokrasopimuksen muoto	50
3.3.2.2 Vuokrasopimuksen sisältö	51
3.3.2.3 Vuokrasopimuksen kesto	52
3.3.3 Metsästysoikeuden edelleen siirtäminen	53
3.3.4 Metsästysoikeuden pysyvyys	54
3.3.5 Metsästyslupa	55
3.4 Oikeuksien yhteentörmäystilanteet	55
3.4.1 Kahdelle vuokraus	55
3.4.2 Valtion metsästysoikeuden erityistilanteet	58
3.4.2.1 Yleistä valtiosta metsästysoikeuden haltijana	58
3.4.2.2 Viranomaismenettely valtion metsästysasioissa	59
3.4.2.3 Valtion metsästysoikeuden vuokraaminen	61
3.4.2.4 Metsästyslupan ostaminen valtiolta	63
3.4.2.5 Valtio pyyntilupien hakijana	64
3.4.2.6 Paikallisten metsästysalueen rajaaminen	65
3.4.2.7 Ehtojen asettaminen paikallisille	67
3.4.2.8 Alkuperäiskansan oikeudet	68

4 Pyyntilupamenettely 73

4.1 Hakija	73
4.1.1 Yksittäinen luvan hakija	73
4.1.2 Yhteislupa	73
4.1.2.1 Metsästysoikeuden haltija yhteisluvassa	73
4.1.2.2 Yhteisluvan perusajatus	76
4.1.2.3 Useita hakijoita, yksi hakemus	86
4.2 Hakemusasiakirjat	89
4.2.1 Hakemus	89
4.2.2 Yhteislupasopimus	92

4.2.3 Valtakirjat tai rekisteriote	92
4.2.4 Liitekartta	93
4.2.5 Tilaluettelot ja metsästysoikeusasiakirjat	93
4.3 Riistanhoitoyhdistys	94
4.3.1 Toimielimet	94
4.3.1.1 Yhdistyksen yleinen kokous	94
4.3.1.2 Yhdistyksen hallitus	96
4.3.1.3 Toiminnanohjaaja	97
4.3.2 Hirvieläinten verotussuunnitelma	98
4.3.3 Esteellisyys ja virkavastuu	98
4.4 Suomen riistakeskus	101
4.4.1 Julkisten hallintotehtävien yksikkö	101
4.4.2 Pyyntiluvan myöntämisedellytykset	102
4.4.2.1 Pyyntilupa-aluetta koskevat edellytykset	102
4.4.2.1.1 Oikeus metsästä	102
4.4.2.1.2 Alueen vähimmäiskoko	104
4.4.2.1.3 Alueen yhtenäisyys	107
4.4.2.1.4 Alueen sopivuus	111
4.4.2.2 Yhdenvertaisuus- ja tasapuolisuusvaatimus	114
4.4.2.3 Hirvikannan hoitoon liittyvät edellytykset	130
4.4.2.3.1 Hirvikannan arvioinnin lähteet	130
4.4.2.3.2 Hirvikannan vaarantaminen	133
4.4.2.3.3 Vahinkojen estäminen	143
4.4.3 Pyyntilupapäätös	148
4.4.3.1 Päätöstä koskevat yleiset vaatimukset	148
4.4.3.2 Hakijaa koskevat tiedot	148
4.4.3.3 Pyydettävät eläimet	150
4.4.3.4 Pyyntialue	150
4.4.3.5 Pyyntilupaehdot	153
4.4.3.6 Jakoperusteita koskevat tiedot	157
4.5 Muutoksenhaku pyyntilupapäätökseen	160
4.5.1 Valituskelpoinen päätös	160
4.5.2 Valitukseen oikeutetut	161
4.5.3 Valitusviranomaisen ja -menettely	163
4.6 Metsästysviranomaisten valvonta	165

5 Metsästystä koskevat säännöt 169

- 5.1 Metsästysaika 169
- 5.2 Metsästyksenjohtaja 172
 - 5.2.1 Kelpoisuus ja valinta tehtävään 172
 - 5.2.2 Metsästyksenjohtajan tehtävät 173
 - 5.2.3 Metsästyksenjohtajan vastuu 180
- 5.3 Viestintä 185
- 5.4 Turvallisuus 198
- 5.5 Aseiden kuljettaminen ja säilyttäminen 201
- 5.6 Häiriötilanteet 203
- 5.7 Metsästys ja kaato väärällä alueella 204
- 5.8 Ylimääräinen hirvi 206
- 5.9 Haavoittunut eläin 207
- 5.10 Emäänsä seuraava vasa 210
- 5.11 Koirien käyttö 211
- 5.12 Hirven jäljittäminen apuvälineillä 214
- 5.13 Metsästyksen valvonta 215
- 5.14 Jokamiehen oikeudet 217
- 5.15 Suojelualueet 218
- 5.16 Teiden käyttö 219
- 5.17 Moottoriajoneuvot metsästyksessä 222
- 5.18 Maastoajoneuvot 224
- 5.19 Riistanhoito ja passipaikat 226
- 5.20 Rajojen avaaminen 227
- 5.21 Tapaturmat ja vahingonkorvaus 228

6 Saalista koskeva sääntely 231

- 6.1 Luonnonvaraiset eläimet esineinä 231
 - 6.1.1 Saaliin omistusoikeus 231
 - 6.1.2 Kuolleena tavatut hirvet ja teurasjätteet 233
 - 6.1.3 Löytösarvet 236
- 6.2 Hygieniamääräykset 236

7 Peijaisia koskevat säännökset 241

- 7.1 Peijaisia koskeva ilmoitus 241
- 7.2 Tekijänoikeudet 242
- 7.3 Tavara-arpajaiset 242
- 7.4 Järjestäjän ja kiinteistön omistajan vastuu 243

8 Lopuksi 247

9 Säädökset ja normit 251

10 Viranomaisratkaisut 257

- 10.1 Hallintoviranomaiset 257
- 10.2 Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta 257
- 10.3 Hallintotuomioistuimet 260
- 10.4 Yleiset tuomioistuimet 261
- 10.5 Yleiset laillisuusvalvojat 263
- 10.6 Muita viranomaisratkaisuja 263

11 Kirjallisuutta 265